

تقی پور وحید ، حسن ، ۱۳۴۳
هنر حکاکي نقره / تالیف حسن تقی پور وحید.
تبریز، موسسه انتشارات یاران ، ۱۳۹۰ ، ۱۰۴ ص.
هنرهای سنتی ایران: ۲

ISBN: 978-964-234-078-1

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
نقره کاری -- ایران - حکاکي -- ایران
فلزکاری هنری -- ایران

NK ۷۱۷۴ / الف ۹۷۱۳۹۰

کتابخانه ملی ایران : ۲۴۲۱۷۴۵

۷۳۹/۲-۹۵۵

هنر حکاکي نقره

نویسنده: حسن تقی پور وحید
ناشر: یاران
چاپ: آذربادگان
میراث: ۱۰۰۰ جلد
اندازه: رفی
تعداد صفحات: ۱۰۴ صفحه
نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۰
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۳۴-۰۷۸-۱
حق چاپ محفوظ است.
هر گونه استفاده از مطالب این کتاب و یا تکثیر و کپی بدون اخذ مجوز کتبی
از نویسنده بیگردد قانونی خواهد داشت.
قیمت: ۶۰۰۰ ریال

مواکز پخش: موسسه انتشارات یاران
تبریز: خیابان امام ، نرسیده به تربیت ، انتشارات ماران
کتابفروشی نوبل ، تلفن: ۵۵۵۷۲۹۶ فکس: ۵۵۵۱۴۶۲
تبریز: خیابان امین ، پاساژ کریمی ، تلفن: ۵۵۶۷۸۲۵
انتشارات آذربایجان ، تلفن: ۵۵۲۱۱۲۱

به نام خداوند حکیم که آفریدگار جهان و جهانیان است.
تقدیم به ملت عزیز ایران
تقدیم به دوست بسیار عزیزم استاد میر محمد کسرائی آذر
تقدیم به پدر ، مادر و فرزندانم
تقدیم به همسر مهربانم که همواره و در هر زمان همراهم بوده و هست.

حسن تقی پور وحید

پیشگفتار:

بنام خداوند زیباییها و دوست دارنده هر آنچه زیباست. خداوندی که هر چیز را در نهایت کمال و زیبایی آفریده و انسان را والاتر و برتر از همه موجودات خلق نمود.

انسان که خود ذره‌ای از وجود خداوند است، در نهایت خلاق، زیبا و زیبا پسند است. و به همین جهت و خصوصیات توانسته آنچه که در طبیعت است و در دسترس اوست در جهت تکامل و زیباییهای زندگی به کار گیرد، بیافریند و با آن زندگی کند و زیبایی بیشتری به زندگیش ببخشد. کشورمان ایران با داشتن قدمتی طولانی و هزاره‌های آن چنانی قبل از میلاد در زمینه‌های مختلف رشته‌های هنری در تمامی ادوار تاریخ توانسته بطور بی‌سابقه‌ای شکوفا گردد و چنان آثاری هنری در دست داریم که زیکت بخش کنجینه و موزه‌های جهان فعلی است و نشانگر هنرمندی‌های بی‌شمار ایران و ایرانی است که کمتر سرزمینی را چنین می‌توان یافت.

امیدوارم این مجموعه نفیس و پر بار که در حیطه کاری و هنری و صنعتی نقره‌کاری در کشورمان برای اولین بار تألیف گردیده و به چاپ رسیده است در جهت استفاده و اطلاع رسانی این صنعت و هنر پر بار راهگشایی باشد در راه پیشرفت جوانان و هنر جویان علاقمند و جویای هنر و صنعتی برتر و والا چون نقره کاری گردد.

این مجموعه نفیس را به تمامی زرگران، نقره کاران، هنرمندان و کارآموزان اعم از خواهر و برادر عزیز و تلاشگر در فضای نامحدود هنر و هنرمندان و نوآوران این حرفه پای نهاداند تقدیم و امید آن دارم که عشق و هنر و مهارت با ترکیبی از نوآوری و خلاقیت توانا بکار گرفته شود.

باتشکر

حسن تقی‌پور وحید

نقره کار

و مدرس دانشگاه هنر اسلامی تبریز

فهرست مطالب

۲۴	۱-۶-۳-۳ مشه	پیشگفتار	۳
۲۵	۱-۷-۳-۱ ریچه	فصل اول	۶
۲۵	الف: ریچه وری	۱-۱ مقدمه	۷
۲۵	ب: ریچه مفتول	۱-۲ تاریخچه فلزکاری و حکاکی	۹
۲۵	۱-۸-۳-۱ بویه	فصل دوم	۱۳
۲۶	۱-۹-۳-۱ دستگاه نورد	۲-۱ شناخت فلزات در حیطه نقره کاری	۱۴
۲۶	الف: نورد برقی	الف: نقره	۱۴
۲۶	ب: نورد دستی	ب: مس	۱۴
۲۶	۱-۱۰-۳-۱ پرگار	ج: روی	۱۵
۲۷	۱-۱۱-۳-۱ قلم حکاکی	د: آلیاژ برنج	۱۵
۲۷	۱-۱۲-۳-۱ گیره کار	۲-۲ مواد اولیه مورد استفاده در کار حکاکی	۱۶
۲۷	۱-۱۳-۳-۱ سوزن خط کش	۲-۳ شناخت انواع نقره های مصرفی	۱۷
۲۸	۱-۱۴-۳-۱ سمبه	الف: نقره های گوارچه ای	۱۷
۲۸	۱-۱۵-۳-۱ آره کمانه	ب: نقره های شمش	۱۷
۲۹	۱-۱۶-۳-۱ پیشکار	ج: نقره های متفرقه	۱۸
۲۹	۱-۱۷-۳-۱ دماغه	د: سکه های نقره	۱۸
۳۰	۱-۱۸-۳-۱ میکرومتر	فصل سوم	۱۹
۳۰	۱-۱۹-۳-۱ مصقل	۱-۱ ابزار کار و کاربرد آنها	۲۵
۳۱	۱-۲۰-۳-۱ پنس	۱-۱-۳-۱ کوره (کرووک)	۲۵
۳۱	۱-۲۱-۳-۱ سنگ قلم	الف: کوره سریایی با دم برقی	۲۵
۳۲	۱-۲۲-۳-۱ چرخ پرداخت	ب: کوره اکسیژن و گاز	۲۵
۳۲	۱-۲۳-۳-۱ میلگرد اهیتی	ج: کوره گازی	۲۱
۳۳	۱-۲۴-۳-۱ محاسبه آلیاژ نقره	د: کوره بنزینی	۲۱
۳۳	۱-۲۵-۳-۱ نحوه خوب نقره	ه: کوره الکتریکی	۲۲
۴۰	۱-۲۶-۳-۱ طریقه نورد کاری نقره	و: کوره زمینی	۲۲
۴۲	فصل چهارم	۱-۲-۳-۱ تیچی	۲۲
۴۳	۴-۱ آماده سازی محصول نقره	۱-۳-۳-۱ سوهان	۲۳
۴۶	۴-۲ ساخت انواع قلم حکاکی	۱-۴-۳-۱ سندان	۲۳
۴۹	۴-۳ عملیات کپی زدن	۱-۵-۳-۱ چکش	۲۴
۵۲	۴-۴ طرز کار با قلم حکاکی		

فهرست مطالب

فصل پنجم	۵۴
۱- ۵ طرح و نقش ها در کار حکاکی نقره	۵۵
۲- ۵ انواع آلیاژ لعیم نقره	۶۴
الف: لعیم نرم	۶۴
ب: لعیم متوسط	۶۴
ج: لعیم سخت	۶۴
۳- ۵ نحوه لعیم کاری نقره	۶۴
۴- ۵ نحوه پرداخت یا دوغکاری محصولات	۶۶
فصل ششم	۶۹
تصاویری از آثار حکاکی و هنری نقره	۷۰
سرگذشت ساخت اثر ذوالفقار عشق	۸۵
شرح مختصری از اثر ذوالفقار عشق	۹۳
شرح مختصری از اثر طلوع عشق	۹۵
سوالات خودآزمون	۹۹
پاسخ تشریحی خودآزمون	۱۰۰
منابع و مآخذ	۱۰۳